

Het gebied waar de vliegvelden lagen waarvan de *Mitchells* gebruik hadden gemaakt, werd spoedig door de Japanners veroverd.

★

Wij hebben in ons vorige deel betoogd dat een effectieve centrale oorlogsleiding in Japan ontbrak. Leger en vloot werden geleid door *clans* van officieren die er hun eigen visies op nahielden en hun eigen plannen ontwikkelden. Uiteraard was een zekere mate van coördinatie onmisbaar; deze werd nagestreefd in het Grote Hoofdkwartier waar het leger en de vloot aparte, streng gescheiden afdelingen hadden. De moeizame besprekingen welke daar plaatsvonden, leidden veelal tot onduidelijke compromissen.

De marinestaf had van ganser harte achter het *Nanjo*-offensief gestaan, de legerstaf niet: deze zag het voor Japan als van primair belang, de oorlog in China die in de zomer van '37 begonnen was, tot een goed einde te brengen, en hield er bovendien rekening mee dat het vroeg of laat tot oorlogshandelingen met de Sowjet-Unie zou komen. Vandaar dat de legerstaf het na de verovering van het *Nanjo*-gebied en nadat de Britse *Eastern Fleet* uit het oosten van de Indische Oceaan was verdreven, het verstandigst achtte om niet verder te gaan maar de daarvoor in aanmerking komende punten in de *Nanjo* zó krachtig te versterken dat een Geallieerd offensief er op zou doodlopen. De marinestaf daarentegen hield er geheel andere denkbeelden op na. Hij bepleitte dat men de grens van het Japanse machtsgebied ver voorwaarts zou schuiven zodat men de te verwachten Geallieerde aanvalsacties veel verder van Japan zou kunnen opvangen: waarom zou men, gebruik makend van de bevochten heerschappij ter zee, niet zowel Brits-Indië als Australië bezetten? Die heerschappij ter zee was overigens onzeker, aangezien men een groot deel van de Amerikaanse *Pacific Fleet*, de vliegekampschepen in de eerste plaats, niet in Pearl Harbor had kunnen verrassen. Voor de opperbevelhebber van de Japanse slagvloot, admiraal Jamamoto, de ontwerper van de Pearl Harbor-operatie, stond dan ook vast dat vóór alles die rest van de *Pacific Fleet* uitgeschakeld moest worden. Hoe dat te bereiken? Jamamoto was er van overtuigd dat een Japanse expeditie naar het Amerikaanse eiland Midway waar de Amerikanen een belangrijke militaire basis hadden (zie kaart I op de pag.'s 4-5), er toe zou leiden dat de *Pacific Fleet* opnieuw de strijd zou aangaan, immers: was Midway in Japanse